

DOI [https://doi.org/10.32405/2308-8885-2026-1\(119\)-14-19](https://doi.org/10.32405/2308-8885-2026-1(119)-14-19)
УДК 37.015.31:7]:069(94=161.2)

Маруся Михайлівна Юрків-Яроцька,

директорка Українського музею Австралії, художниця, архітекторка,
м. Мельбурн, Австралія, axismaru@gmail.com,
<https://orcid.org/0009-0007-9664-7624>

Тамара Олексіївна Іонова,

волонтерка Українського музею Австралії, м. Мельбурн, Австралія,
tamaraalekseevnaionova@gmail.com, <https://orcid.org/0009-0009-2264-1929>

Оксана Анатоліївна Комаровська,

доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу мистецької освіти
Інституту педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна,
oksana.komarovska@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-3679-9673>

СУЧАСНИЙ ВИМІР ТВОРЧОСТІ МИТЦІВ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ АВСТРАЛІЇ: ДО ЗМІСТУ НАВЧАННЯ МИСТЕЦТВА ШКОЛЯРІВ

Статтю присвячено ознайомленню української освітянської спільноти з творчістю сучасних українських мисткинь діаспори в Австралії, пов'язаних з діяльністю Українського музею Австралії в Мельбурні. Представлено імена і творчість відомих сучасних художниць Ярини Ляхович, Марусі Юрків-Яроцької, Еви Гейкі Ольги Аббінгі. Розкрито значення їхньої творчості для популяризації української культури в мультикультурному середовищі та збереження національної ідентичності. Представлено низку творів, які можуть відігравати роль важливих чинників донесення меседжів про Україну, популяризації української культури у світі. Окреслено можливості використання мистецького доробку в навчанні мистецтва школярів різного віку.

Ключові слова: виставкові проекти, мистецька освіта, музейна педагогіка, сучасні українські художниці Австралії, Український музей Австралії.

Вступ. Українські реалії потребують згуртованості всіх українських громад світу, чия діяльність націлена на донесення культурного іміджу України серед світової спільноти.

Досліджуючи непересічні здобутки митців діаспори XX – початку XXI ст. як цілісне явище, В. Дутчак пов'язує їх із універсалізмом творчої особистості, який визначає як невід'ємну ознаку національної культури, що формувалася в умовах вимушеної еміграції, зокрема і політичної, в інонаціональному оточенні, що стало поштовхом для «активізації ідентифікаційних пошуків українців» [3, с. 56]. Як зазначає вчена, «універсалізм митців діаспори був спрямований не лише на збереження для української культури духовно-патріотичного національно орієнтованого вектора, а й розвитку різних видів мистецтва в умовах вільного світу та взаємодії з іншими культурами», що вплинуло на світовий культуротворчий процес [3, с. 56].

У цьому контексті неоціненою, особливо під час війни, стає роль музеїв як просторів взаємодії культури, історії та сучасних суспільних процесів. На думку Т. Бевз, Т. Василевської, сучасні музейні тренди є відповіддю на суспільні прагнення перетворення музеїв із пасивних сховищ артефактів на активні простори для навчання, діалогу та соціальних змін [1, с. 222]. Так, чимало імен та надбань українського мистецтва збереглося за межами України виключно завдяки діаспорі, її громадам у різних країнах, українознавчим студіям, а також і музеям української культури, чий фонди й колекції демонструють велич та самобутність мистецтва України [4]. Важливим, але поки маловідомим для українського вчителства і учнівства центром залишаються Український музей Австралії та художники-сучасники, чия творчість із ним пов'язана.

Аналіз основних досліджень та публікацій. Авторки статті спиратимуться на публікації різних років у популярних та інформаційних виданнях, матеріали з архіву Українського музею Австралії (В. Маркус, Т. Ляхович, М. Павлишин, І. Дуда, Б. Мельничук), також безпосередньо на записи бесід із митцями, які були проведені волонтеркою Українського музею Австралії Тамарою Іоновою.

Крім того, враховуються важливі позиції стосовно культурно-просвітницької діяльності діаспори в різних країнах світу, спрямованої на збереження українських традицій (О. Бенч-Шокало, В. Дутчак, Г. Карась, Л. Кияновська, С. Ничкало, Т. Прокопович та ін.), а також публікації, присвячені ролі музейної справи в педагогіці мистецтва (О. Гурін, О. Караманов, Н. Філіпчук та ін.), ресурси електронної бібліотеки діаспоріани [10].

Мета статті – ознайомити освітянську спільноту із творчістю сучасних українських мисткинь у Австралії, діяльність яких пов'язана з Українським музеєм у місті Мельбурні, та розкрити вплив їхньої творчості на популяризацію культури України на мультикультурному зеленому континенті.

Виклад основного матеріалу. Український музей Австралії, як осередок збереження культурної спадщини та ідентичності, багато десятиліть поспіль мав ще одну важливу місію – єднання митців-сучасників у просторі діаспори, які творили в мультикультурному середовищі Австралії [12].

Стаття є продовженням публікації авторок, присвяченої просвітницькій діяльності Українського музею в Мельбурні [8]. Наразі у фокусі уваги – творчість Ярини Ляхович, Марусі Юрків-Яроцької, Еви Аббінгі.

Роботи **Ярини (Ірени) Ляхович** (1942–2025) прикрашають будівлі філії української громади в Мельбурні; саме вона виконала розпис крипти, де похований перший греко-католицький український єпископ в Австралії, Новій Зеландії та Океанії, один із найближчих соратників патріарха Йосифа Сліпого. Діяльність мисткині пов'язана і з реставруванням експонатів з фондів музею, зокрема Плащаниці початку ХХ ст., ікони Архангела Михаїла.

Показовою для розуміння долі багатьох представників української діаспори є історія переїзду родини мисткині до Австралії [4; 7]. Майбутня художниця народилась 2 жовтня 1942 року в м. Теревовлі Тернопільської області в родині Марії та Павла Цюпаків, учительки і працівника кооперативу, який займався перевезенням продовольчих та промислових товарів. Через

загрозу арешту батька за український націоналізм, мову та використання національної символіки в 1944 році родина мусила тікати з тогочасної радянської України, залишивши попереднє життя, рятуючись від «совецької машини знищення». Далі була Баварія, табір переселенців у Нойбоєрні. У таборі мати започаткувала український садочок для дітей таких, як і вони, втікачів від «советів». У ті ж роки далека Австралія потребувала робітників у певних галузях господарства. Тож родина в 1949 р. вирушила на далекий континент. Далі були роки навчання в Королівському технологічному інституті в Мельбурні за спеціальністю дизайнера інтер'єрів; згодом вступ до Спільки художників Малверна; заняття із живопису в студії відомої австралійської художниці Дороті Бейкер (1971–1984), художні класи в коледжі Суїнборн (1978–1979), ступінь бакалавра живопису в Королівському Мельбурнському технологічному інституті (1980–1986). З 1973 році Ярина Ляхович є членом Вікторіанської спілки художників. Важливим для мисткині етапом стала перша премія на Королівській виставці в Мельбурні (1975).

Картини Ярини Ляхович є в приватних колекціях Вікторії, Південної Австралії, Нового Південного Уельсу, а також у Канаді, США та Австрії.

Твори Ярини Ляхович глибоко емоційні, насичені кольорами та незвичними формами. Найулюбленіша тема в роботі – люди, їхні зображення та стилізація.

З коментарів самої художниці (у бесідах з однією з авторок статті Тамарою Іоновою), які багато в чому пояснюють саму суть її творчого кредо: «Саме людська фігура візуально втілює всі наші цінності та почуття. Розміщення фігур у ситуаціях та надання їм форми недостатньо для того, щоб художник зобразив ці атрибути, але тоді фігури стають метафорами». «Ніде, крім людської фігури, не міститься весь спектр емоцій. Але їхня візуалізація обмежена фізичними формами фігури. Якщо хтось хоче вийти за рамки, він повинен розчленувати фігуру, а потім знову реконструювати її за допомогою інтуїції художника. Тільки тоді, я думаю, фігу-

ра буде представляти життя. За словами мисткині, її улюблений «абстрактний» стиль дає можливість втілити своє бачення звичних речей, надати їм унікальності. Сюжети картин художниця знаходить в щоденних ситуаціях, спілкуванні, емоціях.

Яскраво відчутне в роботах художниці її українське коріння: домінування національних кольорів; інкрустації елементів української вишивки, орнаментів, зокрема у зигзагоподібних деталях абстрактних композицій. Привертає увагу серія робіт, у яких цікаво переплітаються українська та австралійська культури, наприклад, український колорит і австралійські сюжети – пейзажі або звірі (*див. с. 2–3 обкладинки*).

З початком повномасштабної війни в Україні мисткиня почала ще більше в роботах відображати українство, традиції та культуру [2; 4]

Засновником музейних українських студій, на базі яких згодом був створений Музей українського мистецтва в Мельбурні, був єпископ Іван Прашко [8]. З 2019 року директоркою музею призначено художницю й архітекторку **Марусю Юрків-Яроцьку**, завдячуючи їй музей набуває нового статусу та назви – Український музей Австралії. Окрім величезної активності громадської роботи в діаспорі, Маруся Яроцька znana своєю творчістю далеко за межами Австралії. Її творіння просякнуті широю любов'ю до України, її історії та культури.

Наведемо деякі факти біографії мисткині, які занурюють у атмосферу часів її мистецького і громадянського становлення.

Мисткиня народилась в Ланкашірі (Англія) в українській родині: батько з Тернопільщини, мати з Полісся. Тож у родині завжди плакались любов до української мови і культури. Після року навчання в університеті Манчестера на спеціальності хімія та математика прийшло розуміння, що обраний шлях помилковий. Виникла ідея спробувати себе на архітектурній стезі, хоча про архітектуру тоді розуміла тільки те, що «потрібно малювати якісь будинки». На пробному інтерв'ю майбутня архітекторка представила ескізи українських писанок. Цікавий факт, який засвідчує, наскільки неординарним уже тоді був

талант майбутньої мисткині: через 50 років після закінчення Маруся зустріла професора, який приймав вступне портфоліо. Наразі вік почесного науковця 95 років, але він досі пам'ятає ті ескізи українських писанок.

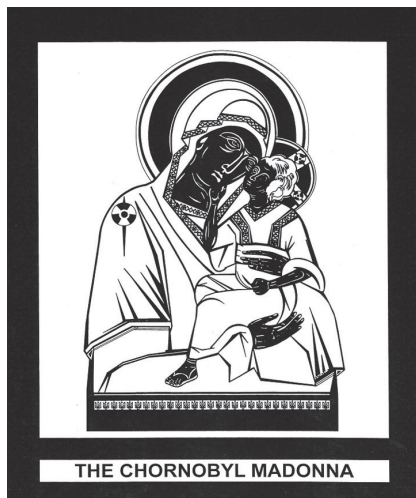
З 1977 року і донині Маруся Яроцька є членом Королівського інституту британських архітекторів, а від 1986 року і членом Королівського інституту австралійських архітекторів. Проте не лише архітектура цікавила талановиту українку. Вона стала засновницею Співки українських студентів (СУМ) в університеті Манчестера. Як політична активістка, організовує пікет радянської амбасади в Лондоні 1968 року; з чіткою громадянською позицією виступає редактором українського студентського журналу «Метеор», координує багато акцій протесту діаспори в Англії за право незалежності України.

З 1981 року разом із родиною переїздить до Австралії, де стала першою жінкою-архітекторкою в міській раді Мельбурна (м. Бродмедовс). Зі слів пані Марусі, її життєве кредо в архітектурі – допомагати людям соціальним проєктуванням.

Свого часу важливою подією для молоді мисткині, яка вплинула на її

Іл. 1. О. Архипенко. «Силует». Національна Галерея Вікторії, Мельбурн

Іл. 2. Маруся Юрків-Яроцька. «Чорнобильська Мадонна»

Іл. 3. Маруся Юрків-Яроцька. «Мадонна Голодомору 33»

Іл. 4. Маруся Юрків-Яроцька. «Мадонна 2022»

Іл. 5. Маруся Юрків-Яроцька. «Мадонна Небесної Сотні»

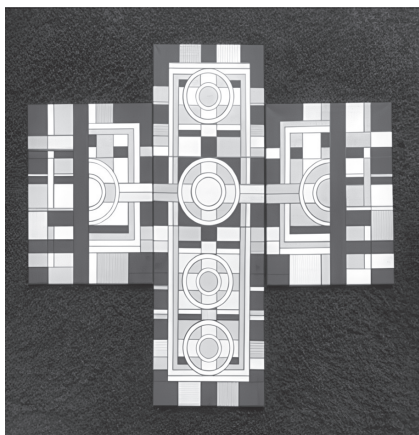
художнє світобачення, стала поїздка до Роттердама (1970 р.), де вона випадково познайомилась з роботою Олександра Архипенка (Іл. 1).

Образ, що був утілений у незвичній для сприйняття манері, зачарував майбутню художницю лаконічністю форм з використанням точної геометрії. До цього випадку ще додалась психологічна туга за українською культурою. Ось так і народився кубістичний стиль в творчості Марусі Яроцької: у точних геометричних формах проглядається відтворення українського св'ята. А одночасно відчувається архітектурне мислення і особлива музикальність сприйняття світу. Цікавий факт, який пояснює тяжіння художниці до «музичних сюжетів». У молоді роки вона заснувала вокальне «Тріо Конвалія», знане популярною піснею «Мамо». Група виступала у країнах Європи, на англійському центральному телебаченні та у Ватикані на запрошення Патріарха Йосифа Сліпого 1975 року.

Слід зазначити, що саме завдяки активній громадянській позиції Марусі Яроцької їй вдалося домогтися зміни ідентифікації автора роботи «Силует» Олександра Архипенка як українського художника, а не російського. Нині цей твір представлений у постійній експозиції Національної Галереї Вікторії (Мельбурн) в одному залі з роботами Пікассо, Модільяні, Далі.

Ще один показовий факт із творчої біографії художниці. У 1993 р. відбулася її перша персональна виставка в Мельбурні «Динаміка Сучасності», до якої вона створила серію картин із сюжетом «Мадонна», що має продовження. Її «Чорнобильська Мадонна» (іл. 2) виставлялася в Лондоні, Торонто, Дейтауні (США), Римі, Києві, Пруденто-полісі (неофіційній українській столиці Бразилії), Штатовому Парламенті Вікторії (Австралія). «Мадонна Голодомору» представлена в експозиції Національного музею «Меморіал жертв Голодомору» в Києві. Корогву «Мадонна Голодомору-33» (іл. 3) українці можуть бачити в Соборі Воскресіння УГКЦ в Києві. «Мадонна 2022» (іл. 4) присвячена повномасштабному вторгненню Росії на територію України в 2022 році, а «Мадонна Небесної Сотні» (іл. 5) – вшануванню пам'яті Героїв Майдана як символу жертвості, гідності та боротьби українського народу за свободу і незалежність.

На живописні роботи Марусі Яроцької суттєво вплинув її архітектурний і музичний талант. Оригінальний стиль мисткині – переплетіння модернізму, неокубізму з відтінками української духовності, традицій та історії. Грані кубістичної форми виражені в поєднанні з яскравими вогняними кольорами, вони вимагають вдумливого «читання». Образи, наче зіткані з міцних «ниток української ідентичності», утворюють цілісний ланцюг творчості (іл. 6; с. 1, 4 обкладинки).

Іл. 6. Маруса Юрків-Яроцька. «Воскресіння»

Іл. 7. «Берегиня» Еви Гейкі Ольги Аббінги на виставці «Collection/Connection» в Українському музеї Австралії

Мистецтво **Еви Гейкі Ольги Аббінги** – багатогранне, незвичайне та живе. Її роботи – це не лише полотна, а й «живі» постановки за участю людей, із поєднанням різних видів і жанрів мистецтва, використанням музики, текстилю, архітектури. Кожна робота – індивідуальне бачення явища, ситуації, певної теми [9].

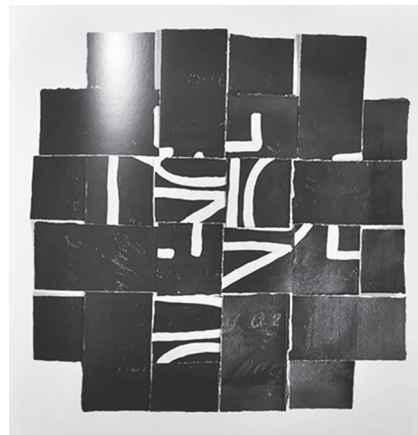
Родина матері Еви Гейкі Ольги Аббінги – біженці після Другої світової війни. Рід дідуся – Малимоненки з Полтави, а бабусі – Черкавські з Луцька. Родина батька художниці походить з Голландії. У родині є згадка про те, що її предок торговець тканинами Якоб ван Лоон зображений Рембрандтом на картині «Чинovníки гільдії сукнярів, що збирають зразки» (1662 р.).

Тема текстилю у творчому доробку художниці містить сакральні сенси. З одного боку, це глибока зацікавленість українською вишивкою; навіть пошкоджені зразки збирались та відтворювались в сучасних роботах мисткині. А водночас – це родинна пам'ять, особливе бережливе ставлення до текстилю та тканин родини, якій довелося проживати в емігрантських таборах: нестатки і природня хазайновитість українських жінок спонукали їх виготовляти наволоки та килимки навіть із мішків з-під картоплі.

Художницю постійно непокоїть питання: що означає бути австралійською

українкою змішаного походження, питання ідентичності та збереження культурних традицій пращурів.

Ева Гейкі Ольга Аббінга народилась та виросла в Австралії, навчалась в Університеті Королівського технологічного інституту (RMIT) за спеціальністю живопис. У її роботах прослідковується занурення в певний історичний період як глобальне явище та одночасно в особливості різних культур. Наприклад, «Берегиня», яка була представлена на виставці «Collection/Connection» 2024 року в Українському музеї Австралії, є стилізованою міні-виставою, учасники якої – «живі» ляльки-мотанки, народний

Іл. 8. Ева Гейкі Ольга Аббінга. «Педагогіка пригноблених»

символ ідентичності українців, які готові стояти на сторожі та захисті (іл. 7).

Особливе місце у творчому доробку мисткині має тема Голодомору, трагедію якою вона доносить мультикультурному суспільству Австралії [11] (іл. 8).

Висновки. Твори митців і мисткинь української діаспори є невід'ємним складником культури та ідентичності. Саме тому їх слід активніше вводити в освітній процес українських дітей, як приклади на різних етапах вивчення мистецтва або ж під час вивчення конкретної теми, як-от художні стилі й напрями. Передусім ідеться про твори високої художньої цінності, що вже відомі у світі, увібрали в себе традиції країни. Як зазначає С. Ничкало, важливо, що цим творам властива вірність національній традиції, поєднана з вільним творчим летом, сміливим експериментом [6].

Викладені вище відомості про діяльність і творчість сучасних українських художниць-діаспорянок Австралії висвітлюють їхню громадянську позицію щодо популяризації культури України в світі, яка підкріплена співпрацею з мультикультурним середовищем Австралії у підтвердженні ідентичності українців. Знання про їхню творчість і діяльність може бути використане для осмислення учнівством єдності українства всього світу через культуру та мистецтво. Поєднання традицій та новітніх бачень – яскравий приклад унікальності та динамічності, сучасності мисткинь, які демонструють стрімкий розвиток українського мистецтва, його живу та глибоку, багатогранну традицію, яка достойна бути званою в світі.

Перспективи подальших досліджень вбачаються в розробленні методик інтеграції творчості українських митців діаспори в освітній процес закладів загальної середньої освіти та розширенні кола досліджень мистецьких практик українців у різних країнах світу.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Бевз, Т., Василевська, Т. Музеї як простір суспільної консолідації в Україні в умовах війни: сучасні тренди та політики діяльності. *Українознавство*. 2025. № 3 (96). С. 207–227. URL: <http://journal.ndiu.org.ua/article/view/337907>.
2. Дуда І., Ляхович Я. Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ;

НАН України, НТШ. К.: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. URL: <https://esu.com.ua/article-60109>.

3. Дутчак В. Специфіка творчого універсализму бандуристів української діаспори. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв*. Серія: Музичне мистецтво. 2022. № 5 (1). С. 56–68. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7581.5.1.2022.258148>.

4. Енциклопедія української діаспори. Том 4: Австралія, Азія, Африка. Автор: Ред. Василь Маркус та ін. Оpubліковано: Нью-Йорк, 1995. 251 с. Видавництво: Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці. Фондація Приятелів Енциклопедії Українознавства.

5. Забродська М. Українські музеї етнічних спільнот: роль у збереженні ідентичності та культурній репрезентації. *Художня культура. Актуальні проблеми*. Вип. 21. Ч. 2. 2025. С. 117–121. URL: <https://hudkult.mari.kyiv.ua/article/view/345215>.

6. Ничкало С. А. Творчість архітекторів української діаспори: вияв злету національного духу. *Мистецтво та освіта*. 2022. № 3 (105). С. 9–15. DOI: [https://doi.org/10.32405/2308-8885-2022-3\(105\)-9-15](https://doi.org/10.32405/2308-8885-2022-3(105)-9-15).

7. Українці Австралії: Енциклопедичний довідник / ред. Володимир Шумський, Марко Шумський. Сідней, «Вільна Думка» і Товариство Збереження Української Спащини в Австралії. 2001. 673. URL: <https://diasporiana.org.ua/ukrainica/8518-ukrayintsi-avstraliyi-entsiklopedichnyi-dovidnik/>

8. Юрків-Яроцька, М. М., Іонова, Т. О., & Комаровська, О. А. Просвітництво в контексті музейної педагогіки як фундаменти національної ідентичності. *Український музей Австралії. Мистецтво та освіта*. 2025. № 4 (118). С. 2–7. DOI: [https://doi.org/10.32405/2308-8885-2025-4\(118\)-2-7](https://doi.org/10.32405/2308-8885-2025-4(118)-2-7).

9. Collection/Connection / Kiera Brew Kurec and Eva Heiky Olga Abbinga Ukrainian Museum of Australia. 2024. 99 p.

10. DIASPORIANA.ORG.UA. URL: <https://diasporiana.org.ua/category/mistetstvo/>.

11. Murray K. Thanks giving in Australia: Eva Heiky Olga Abbinga's Rajah Quilt. *Garland Magazine*. 15 September 2018. URL: <https://garlandmag.com/article/eva-heiky-olga-abbinga/>.

12. Ukrainian Museum of Australia. Facebook. URL: https://www.facebook.com/ukrainian.museum.aus/?locale=en_GB.

References:

1. Bevez, T., & Vasylevska, T. (2025). Muzei jak prostir suspilnoi konsolidatsii v Ukraini v umovakh viiny: suchasni trendy ta polityky diialnosti [Museums as a Space for Social Consolidation in Ukraine in Wartime: Current Trends and Policies]. *Ukrainoznavstvo*, 3(96), 207–227. URL: <http://journal.ndiu.org.ua/article/view/337907>

2. Duda, I., & Liakhovych, Ya. (2017). *Entsyklopediia Suchasnoi Ukrainy* [Encyclopedia of Modern Ukraine]. Kyiv: Instytut entsyklopedychnykh doslidzhen NAN Ukrainy. URL: <https://esu.com.ua/article-60109>

3. Dutchak, V. (2022). Spetsyfika tvorchoho universalizmu bandurystiv ukrainskoi diaspori [Specificity of Creative Universalism of the Ukrainian Diaspora Bandurists]. *Visnyk*

Kyivskoho natsionalnoho universytetu kultury i mystetstv. Seriia: Muzychne mystetstvo, 5(1), 56–68. <https://doi.org/10.31866/2616-7581.5.1.2022.258148>.

4. Markus, V. (Ed.). (1995). *Entsyklopediia ukrainskoi diiaspori: Avstraliia, Azii, Afryka* [Encyclopedia of the Ukrainian Diaspora: Australia, Asia, Africa]. Vol. 4. New-York: Vydavnytstvo: Naukove Tovarystvo im. Shevchenka v Amerytsi. Fundatsiia Priyateliv Entsyklopedii Ukrainoznavstva.

5. Zabrodzka, M. (2025). Ukrainski muzei etnichnykh spilnot: rol u zberezheni identychnosti ta kulturnii reprezentatsii [The Relevance of Ukrainian Museums of Ethnic Communities to the Preservation of Their Identity and Cultural Representation]. *Khudozhnia kultura. Aktualni problem*, 21(2), 117–121. URL: <https://hudkult.mari.kyiv.ua/article/view/345215>.

6. Nychkalo, S. A. (2022). Tvorchist arkhitektoriv ukrainskoi diaspori: vyivaz zletu natsionalnoho dukhu [Creativity of architects of the Ukrainian diaspora: Manifestation of the rise of the national spirit]. *Mystetstvo ta osvita* [Art and Education], 3(105), 9–15. [https://doi.org/10.32405/2308-8885-2022-3\(105\)-9-15](https://doi.org/10.32405/2308-8885-2022-3(105)-9-15).

7. Shumskiy, V., & Shumskiy, M. (Eds.). (2001). *Ukraintsi Avstralii: Entsyklopedychnyi dovidnyk* [Ukrainians of Australia: Encyclopedic Guide]. Sidney: «Vilna Dumka» i Tovarystvo Zberezheniia Ukrainskoi Spadshchyny v Avstralii. URL: <https://diasporiana.org.ua/ukrainica/8518-ukrayintsi-avstraliyi-entsiklopedichnyi-dovidnik/>.

8. Yurkiv-Yarotska, M. M., Ionova, T. O., & Komarovska, O. A. (2025). Prosvitnytstvo v konteksti muzeinoi pedahohiky yak fundament natsionalnoi identychnosti [Enlightenment in the context of museum pedagogy as a foundation of national identity]. *The Ukrainian Museum of Australia*. *Ukrainskyi muzei Avstralii. Mystetstvo ta osvita* [Art and Education], 4(118), 2–7. [https://doi.org/10.32405/2308-8885-2025-4\(118\)-2-7](https://doi.org/10.32405/2308-8885-2025-4(118)-2-7).

9. Ukrainian Museum of Australia. (2024). *Collection/Connection / Kiera Brew Kurec and Eva Heiky Olga Abbinga*.

10. DIASPORIANA.ORG.UA. URL: <https://diasporiana.org.ua/category/mistetstvo/>

11. Murray, K. (2018, September 15). Thanks giving in Australia: Eva Heiky Olga Abbinga's Rajah Quilt. *Garland Magazine*. URL: <https://garlandmag.com/article/eva-heiky-olga-abbinga/>.

12. Ukrainian Museum of Australia. Facebook. URL: https://www.facebook.com/ukrainian.museum.aus/?locale=en_GB.

Marysia Mykhailivna Yurkiv-Yarotska, Director of the Ukrainian Museum of Australia, Artist, Architect, Melbourne, Australia, axismaru@gmail.com, <https://orcid.org/0009-0007-9664-7624>

Tamara Oleksiivna Ionova, Volunteer of the Ukrainian Museum of Australia, Melbourne, Australia, tamaraalekseevnaionova@gmail.com, <https://orcid.org/0009-0009-2264-1929>

Oksana Anatoliivna Komarovska, Doctor of Educational Sciences, Professor, Head of the Department of Art Education, Institute of Pedagogy, National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine, oksana.komarovska@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-3679-9673>

Contemporary Dimension of the Creative Work of Ukrainian Diaspora Artists in Australia: Toward the Content of Teaching Art to School Students

The article highlights the contemporary dimension of the creative work of Ukrainian women artists in the Australian diaspora, whose activities are connected to exhibition and educational work at the Ukrainian Museum of Australia in Melbourne. The relevance of the study is due to the need to expand the content of art education in Ukraine by incorporating little-known yet significant phenomena of Ukrainian culture beyond the state, as well as by strengthening the role of cultural interaction in today's globalized world.

The article emphasizes the importance of the Ukrainian diaspora in preserving national identity and promoting Ukrainian culture in different countries, particularly in the multicultural continent of Australia. It presents the artistic work of contemporary women artists of Ukrainian origin, such as Yaryna Liakhovych, Marusia Yurkiv-Yarotska, and Eva Heyki Olga Abbinga, revealing their individual stylistic features, thematic orientations, and artistic approaches. Special attention is paid to the influence of historical and sociocultural factors, including the forced emigration of families in the twentieth century, on the formation of the artists' worldviews and the preservation of their national identity.

It is demonstrated that the artists' works organically combine Ukrainian traditions with contemporary global artistic trends, fostering intercultural dialogue and integrating Ukrainian art into the global cultural space. The role of the Ukrainian Museum of Australia as an important centre of cultural memory, artistic communication, and promotion of Ukrainian heritage is highlighted.

A number of well-known artworks by the artists are analyzed, and their stylistic features, which combine contemporary global trends with Ukrainian traditions in shaping an individual artistic style, are characterized. The expediency of using the creative work of Ukrainian diaspora artists in teaching art to school students of different ages is substantiated, particularly as illustrative material for studying artistic styles, national identity, and intercultural interaction. The source base of the study includes reference materials on the diaspora, interviews with the artists, and exhibition catalogues. It is noted that the article continues the authors' previous research in museum pedagogy.

Keywords: exhibition projects, art education, museum pedagogy, contemporary Ukrainian women artists in Australia, Ukrainian Museum of Australia.

Стаття надійшла до редакції 05.02.2026 р.
Стаття прийнята до публікації після рецензування 16.02.2026 р.
Стаття опублікована 31.03.2026 р.

DOI [https://doi.org/10.32405/2308-8885-2026-1\(119\)-19-25](https://doi.org/10.32405/2308-8885-2026-1(119)-19-25)

УДК 78:374-053.5-054.72(=161.2)(415)

Ольга Миколаївна Лук'янченко,

кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри початкової освіти та інноваційної педагогіки, Український державний університету імені Михайла Драгоманова, Київ, Україна, o.m.lukianchenko@udu.edu.ua, <https://orcid.org/0000-0002-5554-0819>

Алва Кенні,

докторка філософії, доцентка кафедри музичної освіти факультету мистецької та фізичної освіти, Коледж Марії Іммакулейт, університет Лімеріка, Лімерік, Ірландія, Ailbhe.Kenny@tic.ul.ie <https://orcid.org/0000-0002-5476-4204>

МУЗИЧНІ ПРОСТОРИ ДЛЯ УЯВЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО: ДОСВІД ВИМУШЕНОЇ МІГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ

У статті висвітлено досвід створення партисипативно орієнтованих музичних воркшопів для українських дітей в Ірландії як безпечного простору для емоційного самовираження та уявлення про майбутнє в контексті вимушеної міграції. Представлено підхід, застосований у рамках проєкту MUSPACE, де музика постала як ресурс надії та агентності, а імпровізація та спільна творчість дітей сприяли осмисленню травматичних переживань та побудови уявлень про майбутнє.

Підкреслено важливість музичних партисипативно орієнтованих практик як простору соціальної взаємодії та прояву агентності дітей, які пережили війну. Зокрема, результати дослідження свідчать, що інтеграція співу, вільного руху та музичної імпровізації емоційно підтримувало українських дітей та задовольняло їхні соціальні та культурні потреби, сприяло формуванню спільного досвіду надії.

Ключові слова: вимушена міграції, українські діти, музичні партисипативні практики, надія, уявлення про майбутнє.

Вступ. Актуальність проведеного дослідження зумовлена масштабними соціальними, освітніми та культурними викликами, спричиненими повномасштабним вторгненням Російської Федерації на територію України в лютому 2022 року.

Одним із ключових наслідків війни стала безпрецедентна хвиля вимушеної міграції українського населення до країн Європейського Союзу. За даними Євростату переважну частину осіб, які залишили Україну з міркувань безпеки, становлять жінки, діти та люди похилого